

Církevní právo 2020

Úvod

Kateřina Šimáčková

Studium, studijní materiály, zkouška

Setkávání v MS Teamsech, nahrané přednášky, IS, právní předpisy, učebnice a komentáře

Povinná účast

Ústní zkouška osobně či distanční formou – zkouškové okruhy

Studium, studijní materiály, zkouška

Dějiny a svoboda vyznání

dopis církevního spisovatele a právníka Tertulliána z počátku 3. století:
„Nicméně je to lidské právo a též právo přirozené, že každý může uctívat, co uzná za vhodné; vždyť náboženství druhého ani neprospěje ani neuškodí. Ale také nepřísluší nikomu k náboženství, protože ono má být přijato dobrovolně a nikoli z přinucení.“

Obsah svobody vyznání

- Věřit a měnit víru nebo nevěřit, vyznávat sám nebo s ostatními a projevovat
- Výhrada svědomí.
- Soukromě nebo veřejně, bohoslužbu, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu.
- Fórum internum a fórum externum

Nositelé práva na svobodu vyznání

- Práva jednotlivce i práva církve či náboženské společnosti.
- Práva rodiny.
- Čistý status negativus nebo něja pozitivní závazky ?

Česká otázka: čl. 16 odst. 2 Listiny

Církev a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech.

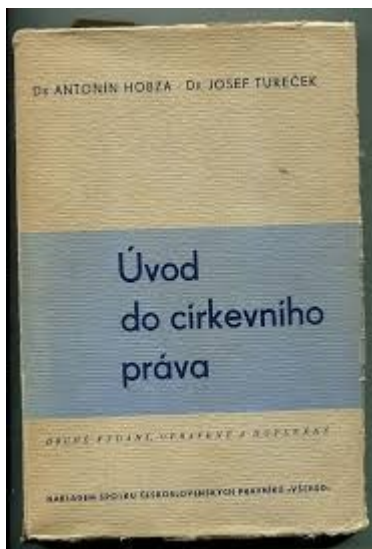
Zákon č. 3/2002 Sb. a jeho novelizace č. 495/2005 Sb.

Pl ÚS 6/2002 a Pl ÚS 2/2006 – autonomie církví při zřizování svých právnických osob

Česká otázka

- církevní restituce
- Zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi
- Pl. ÚS 10/13 ze dne 29. 5. 2013, 7/2013 Sb.
- zákon o zdanění církevních restitucí č. 125/2019 Sb.
- Pl. ÚS 5/19 ze dne 1. 10. 2019, č. 303/2019 Sb

Základní pojmy – církevní právo

Církevní právo

V historické perspektivě se zaměřoval pojem církevní a konfesní právo.

Tradičně se tedy jednalo jak o státní právo upravující život církví, tak i vnitrocírkevní právo, tedy pravidla iž si samy církve upravovaly svou vnitřní strukturu i působení navenek.

To už se však překonalo.

Konfesní právo

Právní normy zajišťující náboženskou svobodu jednotlivce i náboženského společenství.

Individuální náboženská svoboda, aktivní náboženská svoboda, oprávnění jednotlivce vyznávat víru či nevyznávat ji, postavení náboženských konfesí (vyznání), tedy náboženských společenství jako institucí.

Konfesní právo

Vnitrostátní konfesní právo – tvoří právní předpisy státu, mezinárodní závazky (z multilaterálních smluv, ze smluv s Apoštolským stolcem) i ze smluv na vnitrostátní úrovni.

Mezinárodní konfesní právo – mezinárodní multilaterální smlouvy.

Subjekty

Círky a náboženské společnosti (podle zákona a Listiny)

Náboženská společnost (religious community) – mezinárodní právo i doktrína – vrcholná forma organizace příslušníků jednoho náboženského vyznání, která již není podřízena žádnému jinému náboženskému společenství (suverénní náboženské společenství)

Církev, charita, diakonie

Církevní právo z dnešního pohledu

Právní systém účinný v náboženských společenstvích, zvaných církvemi, který je vytvořen jejich vlastním zákonodárstvím.

Církevní kanonické právo (církevní kanonické právo pravoslavné),

Evangelické církevní právo

Církevní právo více církví

- právo náboženských společností (např. židovské či islámské)

Religion law – státní a mezinárodní normy týkající se náboženství

Religious law – normativní systémy náboženských společenství
(církevní, resp. kanonické právo)

Law and religion – spojuje obé

Další důležité aspekty konfesního práva

Ideologická a náboženská neutralita státu

Obsah předmětu

Svoboda vyznání

Právní postavení náboženských společenství

Vzdělávání (církvní školy, náboženství, vzdělávání duchovních)

Působení v armádě, vězeňství, zdravotnictví, u policie a hasičů

Náboženství a rodina (sňatky, děti)

Zpovědní tajemství, hřbitovní a pohřební právo

Dotazy

Při další výuce prostřednictvím MS Teams

Dotazy je možno klást mailem na adrese katerina@simackova.cz
(případně mailem prostřednictvím)

Obdobně je možno si dohodnout též konzultaci – distanční či osobní